

AURORA SOCIAL

Setmanari defensor dels interessos del Treball

Les comunicacions a la Redacció s'han de rebre lo més tard el dilluns.

REDACCIÓ: Canuda, 15, 1.er
DE 12 A 1 Y DE 6 A 7
ADMINISTRACIÓ: Piazza de Santa Agnès, 26
Apartat de correus núm. 26

Espanya, mitj any 1'50 pts., per corresponsal 1'75—Estranger, mitj any 2 francs, per corresponsal 2'75
Número solt 5 céntims.—Paquet de 25 números per la venda 75 céntims

Pagos a la bestreta. Poden enviarse sellos de correu y tota classe de lletres de facil cobro.

No's tornan els originals.

Preus pels corresponsals propagandistes	
5 números	7 pessetes semestre
25	30
50	50

SINDICATS FEMENINS

A darrers del mes passat en el gran saló de la *Jeunesse catholique* de París s'ha celebrat un congrés dels Sindicats de la Rue de l'Abbaye que constitueixen els primers passos d'una organització social feminista cristiana a França.

Està dividit en cinc grups, dels quals depenen les seccions estableties en alguns carters de la capital. Hi ha un Sindicat de les professors particulars, un altre de les obres que s'dedican al ram de confeccions, un altre de les dependentes i empleades de comers, y finalment dos altres sindicats, un de minyones de servei y l'altre d'assistentes de malalties. Fundats a les darreries de 1902 contan ja uns quants milers de dones sindicades. Tenen una casa federal que han adquirit fa poch a la Rue de l'Abbaye. Desenrotillan llur acció en cercs s' d'estudis, conferències y en la Oficina de Colocacions.

Per les mestres l'Obra posseeix una Comissió permanent d'estudis per defensar els interessos de la classe; per les obres, Cursos professionals; per les criades una Escola de menage. L'acció econòmica dels grups s'exerceix ab una mena de participació cooperativa.

A darrers de 1907 la Caixa federal ha pogut distribuir a cada associada una suma de 333 65 francs del total de les compres fetes. La base d'aquests guanys son els descomptes de 5, 6 y 10 per 100 que logren els Sindicats.

Una altra ventajeta que ha assolert la Federació son la Caixa de pensions per la vellesa y una Caixa de promoció social a favor de les dones sindicades en les tranzitòries dificultats econòmiques. Posseeix també l'Obra un Major sindical amb taules de família, ahí se pot menjar bé al preu de 75 céntims per persona. Ha conseguit igualment de diverses cases de camp que les associades puguin anar a estiu-jarhi al preu de 2 francs o 2'50 al dia. Gayrebe totes les Companyies de ferro-carrils els concedeixen una rebaixa d'un 50 per 100. Funciona finalment un Laboratori social que assegura feynes a les obres en les temporades més crítiques del any. A principis del passat mes de Juny el número d'obres del Laboratori era de 2.200.

Els èxits, doncs, d'aquests Sindicats femenins han sigut maravillosos, y aquesta bona llevor conreada ab tant seny y tant amor es promesa falagueira d'una abundosa cullita.

B.

LA FRANSA SE DISOL

Segons els darrers dades publicats pel *Journal Officiel*, equivalent a la nostra *Gaceta*, la Fransa que mai havia contat menys de 800.000 naixements a l'any, en 1907 ha baixat a la xifra de 779.000.

En un sol any hi ha hagut una disminució de 33.000. Si a aquest dato tan eloquent n'hi afegim un altre, o sia el fet de que la estadística de les defuncions sobrepuja en 20.000 la dels naixements, resulta que Fransa pertany al voltant prop de 53.000 habitants. Els departaments ahont se conserva una proporció racional entre els naixements y les defuncions son els més morigerats. Es també digne de notar que en els departaments ahont l'industria està més difusa—llevat del de París, ahont els progrésos de la immoralitat son cada dia majors—se conserva encara la densitat de població.

Resulta, doncs, confirmada pe's fets la dita de Rouvier: «La Fransa se dissol.»

LES VAGUES DE FRANSA

En la vaga declarada per la Confederació del Treball han esdevingut sagnants escenes de les quals han resultat bon nombre de víctimes.

Ajudan als vagistes que perteneixen al ram de construccions els obrers jardiners y alguns impresors.

A Vigneux tingüe lloch un miting de protesta que va acabar ab una tumultuosa escena.

En la sala hont tingüe lloch l'acte hi colocaren una banderassa roja, resonant al final del miting alguns crits que exteriorisaven el caràcter polític de semblant moviment.

tantlos al camí de la virtut els hi ensenyen la font mes regalada de la vida: el treball, que s'ha dit molt bé es el pà del poble, la virtut del ric que eleva y dignifica a tots quants la practicen.

No mancan afortunadament en aquesta ciutat homes entusiastes que com el digne diputat provincial en Ramón Albó han desplegat un zel del tot meritori en millorar la condició d'aquells desventurats. A ells debem dedicar nostre aplauso, pero entenem que deuria ser una obra collectiva, que totes les persones de bona voluntat han d'apoyar resoltament, aquelles saludables iniciatives arribant a la creació de grans centres d'instrucció y educació ahont adquereixin els coneixements fonamentals de la vida moral y's desenrotillin les vocacions y aptituds en ordre al treball.

Secretariat del Poble
Consultes gratuïtes de 7 a 8 del vespre.

Oficina gratuita de colocacions
Les ofertes en la 4.ª plana.

EST. CENTRAL
EXCEPCIONAL
BANCARIA

OBSERVATORI ALSINA

Sala dels aparells

Un altre desengany

A Itàlia hi ha una província eminentment agraria ahont enguany esclatà la guerra social. Es la Romagna que tot aquest estiu ha semblat un volcà en ebullició. Pero l'loch ahont aquesta lluita ha revestit proporcions més formidables ha sigut la ciutat de Parma, ahont la vaga general ha durat més de tres mesos. Les violències han arribat al extrem de que la sang ha corregut pe's carrers, sang de soldats y pobres fil's del poble, que no feyan altra cosa que obteir al manament dels seus quefes quan procurava pacificar l'esvalot.

Els revolucionaris s'havien parapetat en l'edifici de la Càmara del Treball, des de ahont apedregaven y feyan foc al exèrcit. Mes quan fou assaltada la improvisada fortalesa, el cap de colla del motí, en De Ambris, s'escapà fugint com una guineu, cercant un amagatall a Lugano, des de ahont enviava al proletariat proclames dictatorials. L'escriure ray, no costa gayre. Lo que costa més es organizar una res'tència que no violi els drets de ningú, que guardi la moderació de la defensa inculpada y no empitjori la sort del proletariat.

Y així es lo que en De Ambris no ha sapigut o no ha volgut fer. Ell ha aconsellat als vaguistes de Parma l'heroisme de la fam. Ell ha fet sortir al proletariat de sa resistència passiva y ha tacat ab la sang dels seus germans els carrers de la ciutat y 'ls camps de la rodalia. Y 'ls vaguistes han sigut venusos; no per que ses peticions fossin totes injustes, puig els treballadors del país, sobretot en èpoques de crisi y quan el seu treball oferix les garanties que 'l fan digne d'un contracte y d'un salari acceptables, mereixen ser protegit i avans que 'ls forasters. Els vaguistes han sigut venusos perque han apelat a medis inmorals y violentos, per la mateixa raho perque ha fracassat en la vaga de Vigneux la Confederació general del Treball de França.

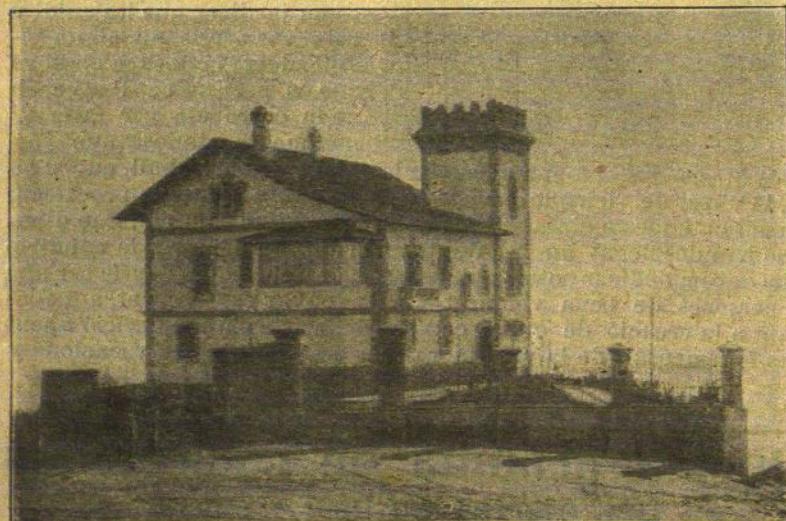
Apreneu, obrers, d'aquestes experiències que costen molt cares als companys obrers y a les famílies obreres.

Aquests errors d'organització y de tècnica produueixen aytal perturbació en l'ordre econòmic, que no's poden reparar durant molts anys. Jo sé d'alguna població fabril de Catalunya que encara 'n sofreix profundament de les exaltacions imprudentes, injustes, irracionalistes de quatre capes calentes. Y després aquestes Ninfes Egeries de l'anarquia social se'n riuen d'aquells obrers que 'ls segueixen com remats. Així ho han fet a Parma 'ls directors del socialisme reformístic e integralista, que no coneixen la fam, els quals han xiutat desde l'altra banda de les persianes de casa seva als vaguistes massa crédules que confiaven en la llur direcció e infalibilitat.

Desenganyemnos, obrers: solament ajudaran a salvarnos 'ls homes que 'ns estimen més generosament y rendeixin a la justícia social un culte, no h'opòcrita, com el de certs vividors de nostres dies, sino sincer y honrat. Tota causa justa 's deshonra y a la llarga ha de perdre si apela a medis inmorals, indignes de l'alta y nobleza del seu fi.

CLARÍS.

OBSERVATORI ALSINA

Vista exterior

ma al grat dels camps vos voldria, no pera complaurem en observar l'efecte que fes en l'esser de cada un aqueix desarrelament del medi acostumat, sino per la fe que tinch en el remey.

¡Recorts de les terres natives pera els uns, única forsa dels elements pera molts!

En aquestes volades a la altura, de tant en tant soportats per la naturalesa, esdevé compendiarse sense fatiga dins nostra órbita interior lo més sortint que 'ns ha passat durant l'allunyament. Lo que havém aymat, aprés o construït desde alloravés que passabem potser per aquestes vinyes mateixes, ornades de fruiters dispersos, o al costat d'aquests saltants d'ayga que fan creixer els pomells d'arbres lluents y verdissimes, se 'ns declara. Lo imaginat té més frescor y figura, y ab menys fatiga el pensament se resol, en aquet bany maravilloso en que 'ns rabejem al allunyarnos de la vida acostumada y acostarnos a una altra ja més propera a la pureesa, per complirse en son regne despoblat de humana malícia, ab admirable docilitat, la llei creadora. Aquí es quan guanyant en grandesa d'ànim y coneixement, l'home, com d'un infant, se compadeix de si, se perdone, y qui sab si somriu de lo que no fa hores li posava arrugues al front.

Entretant, enllà d'aquest agrado paissatge, ben més baixa que la herba que doblega are nostra planta, queda un conjunt que té nomenament de ciutat, de la que en certa manera som una part. Pró, ja veýeu si poch ens dol despendre 'ns de nosaltres mateixos, que tot just la deixarem enrera, y no solament no 'ns sentim del dolor del arrenkament, sino que com a desmemoria de la noció d'ella, del temps y de la energia qu'hem en ella esmeritat y dels seus interessos, per poch que 'ns entreguem a la natura, quedan com una cosa externa al nostre respirar actual, com si mai hagués existit, y si per cas com un somni. ¡Tants amichs que haurém deixat en ella, tant comensat y tant per fer! Pró are això es el somni; la única veritat y com el cōmensament de nostra existència es ei present

tituhides precisament en el cor d'aquella ciutat, que 'ns apareix tan llunyanas apenes deixada unes liegues enrera.

LIONATUS.

A FIRA

Ja han fuyt los estels,
ja canta la merla;
pe'l mont y pe'l pla
ja'l sol s'hi rabeja...
Enjoyat, amor,
enjoyat de festa...
y a fira cuytèm,
cuytèm, vida meva!

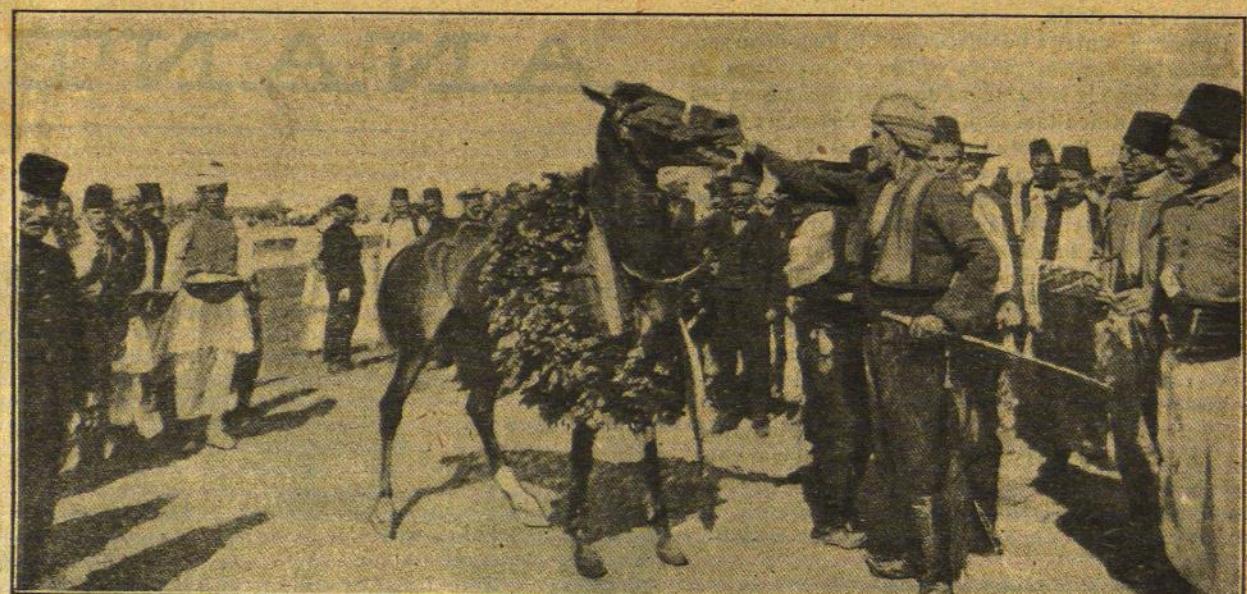
Per tots els camins
la gent formigueja,
la cara de goig,
lo trajo de festa...
¡Qu'ayrosos que van
fadrins y donzelles!...
¡A fira cuytèm,
cuytèm, vida meva!

Cami del vilar
els moscos ja trescan;
y'ls matxos, guarnits,
frisosos potejan
al peu del llinçar,
apunt l'alta sella.
¡A fira cuytèm,
cuytèm, vida meva!

Avuy farà un any
qu'all'i't valg conèixer;
semblava un sol
de la primavera...
Al punt que't vegi
lo cor me vas pendre...
¡A fira cuytèm,
cuytèm, vida meva!

¿De qué'm firarás,
gentil amoreta?
¿de qué'm firarás

CARRERES DE CABALLS EN LA BOSNIA-HERZEGOVINA

En la Bosnia-Herzegovina les carrees de caballs tenen un caràcter pintoresch y popular que les separa de les grans festes mundanes organitzades per nostres societats elegants.

SAGITARI

El remey dels camps

Els temporals returns a la naturalesa me semblan, pe's que seguim un curs de vida ciutadana, un remey que insinuantse en els sentiments, en la tranquilitat de la sanch, en el bon respirar, gayrebé a la vegada que tot el cos se'n troba content, s'ha filtrat ja fins a les nobles facultats, car naturalesa, coneixents humans, que altres deuria obrar en àngels, ab la abundancia que té pera delitar, ens enamora primer pe's ulls, ens afalaga en el tacte de nostra pell, en l'olfant, en les oreilles y així en nostre esperit una vegada ens té seus segons la carn.

Per això, als que de la comunicació ab la ciutat vos n'ha previngut alguna dolensa o cansament o desordre, no dich ja malalt, que també els desenganyats de la propia acció, els que d'aupt en moments tals que clavan bandera en el curs d'una vida y sobre tot els més necessitats: misers que aneu perdent lo qu'en humana natura es altesa, a tots voldria retornar al refresh dels camps, que si en ells no recobréu els sentiments y no vos sentiu pujar l'ànima, serà certament que ja no existeix cura pera vosaltres.

Aquí vos voldria veure, devant el terrissim mirall del cel que son eixos camps, eixa roca y eixes arbredes d'arrels en l'ayga; aquí que es tan ample y ple de claror pera caminarhi sols ab el nostre pensar, obligats a la passivitat, no tenint objecte de lluita si no breguem ab nosaltres mateixos, y com més anem ascendint a la pureesa del despoblat, apareixentnos més de relleu, desvetllantnos del son d'ebriesa en que tal vegada fossim ensorrits y agitats per una acció frenètica.

Aquí, entregats en cos y àni-

aquest de renovació: la terra ab els vegetals, les roques y l'ayga que hi corre, l'espai ab el bon ayre y els vols d'aucells.

¡Per ventura la aymém menys la ciutat, perque tan lleument l'abandoném al oblit com si mai hagués sigut res nostre? No, que si are, tal com estém disposats, ab la frescor rebuda del allunyament poguessim esser dues vides en una; esser lliure en la contemplació, y lliure en la acció, millor amicha que may, millor treballadors que may, donchs es are quan ens es donat abarcar en un sol pensament el conjunt de passions que 'ns movien, y de les que fins al present no 'n podem fer el plan en que cada cosa quedí en son lloch, car sense febre coneixem el que valen passats actes, lo que cada un representa per la ciutat, y lo que les activitats y desitjos d'ella son, cotejats ab lo que 'ns inspira lo que aquí en despoblat veýem viure de cara a la pureesa infinita.

En tais meditacions era jo, encaminantme a montanya fa algunes setmanes, quan passant pe'l terme d'una vila que té pera remey manantial d'aygues caldes, vingué a acreixir la delectació de mon pensar la vista de tres soldats que pe's marges d'un torrent, que quan la dels carlins serví per altres jochs militars menys ignoscents, en no acostumada llibertat a salts se perseguian com si fossin infants.

Aquells soldats eren dels enviats anualment a pendre banyos calents pe'l dolor del seu cos; lo mateix haurien pogut deixarlos a Barcelona a banyar-se en ayga marina escalfada dins banyeres, durant la hora de llibertat fora del quartel, y era millor lo d'are, que la seva cura s'acompanyava ab l'esplay de la campinya. Y seguïntse del pensament, que 'm recordés de la encertada creació municipal de les Colonies Escolars, fou completa ma complasencia sentir que l'etzar no sols en el cambi me donava motius de goig, sino en la imaginació de realitats absentes, belles realitats ins-

avuy que ja ets meva?...
Ja'm sembla que't veig
tota satisfeta...
bo y triant frontals
y bolquers de seda!
¡A fira cuytèm,
cuytèm, vida meva!

RAMÓN MASIFERN

Colonies escolars

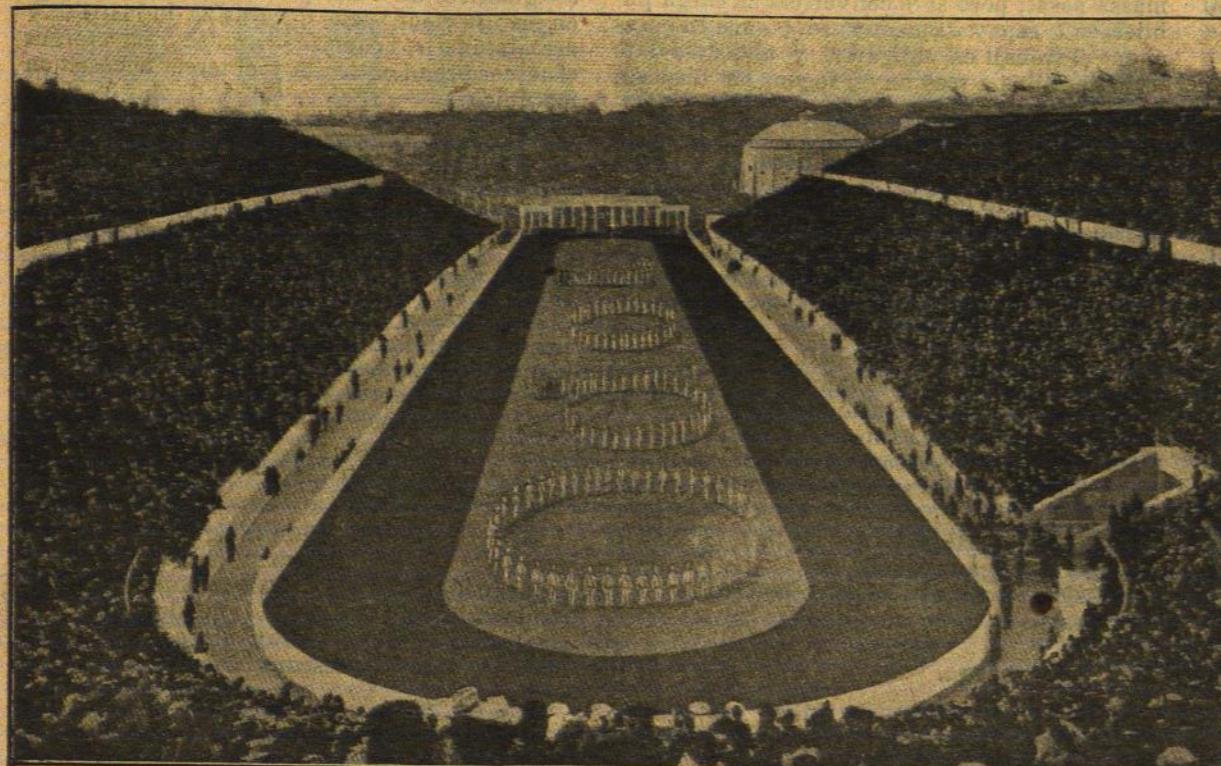
Es una instució que nosaltres hem defensat difentes vegades. Y are 'ns plau consignar que enguany son més numeroses, y que 'l nostre Ajuntament se'n ha preocupat ab major interés, y que la Comissió municipal d'Higiene ha previngut ab ses instruccions els cuydades de que han de ser objecte els alumnes d'abdos sexes. Les noyes han anat a passar una mesada a Espugues de Francoli, Borredà, Sant Felip de Pallerols, Castellterol, Sant Felip de Codines, Castellbisbal, Taradell, Abrera, Llinàs, Vilassar, Esparraguera. Els noys a Ripoll, Martorell, Calella, Rubí, Cambrils, Collbató, Esparraguera, Sant Boi, Monistrol, Tiana, etc.

Les colonies escolars organitzades per la Societat Econòmica de Amics del País sortien igualment diumenge passat en direcció als respectius pobles, reunint's 'ls grups escolars expedicionaris en el local de la esmentada Corporació (Sant Sever, 5, principal), abont els senyors socis de la Econòmica donaren comiat a's expedicionaris.

Fas mal en meréixer represions y encare fas petjor, si no les sabs soportar, ni valerte d'elles pera corregir les teves imperfeccions.

MÁXIMA TIBETANA.

JOCS OLIMPICHS A LONDRES

Aspecte de la pista y del públic

Societat econòmica Barcelonesa

d' Amichs del País

Per la utilitat pública que pugui tenir, publicarem la següent convocatoria de la benemerita Soc etat, qual nom serveix de capsala a les presents ratlles:

Esta corporació adjudicarà en sessió pública y solemne un premio fundado á la memòria del Dr. D. Juan Agell y Torrents, consistente en Títol de socio de mérito y la cantitat de dos mil pesetas, destinades al autor del mejor libro que se presentarà á concurso, relatiu al estudi de alguna cuestió de caràcter econòmic, de interès para Cataluña.

Los trabajos en opción al referido premio podrán ser redactados en castellano, catalán ó francés, y deberán ser anònims, mediante un lema que se consignará en el sobre de la placa que contenga el nombre del autor, abriéndose en el acto de la entrega del premio la correspondiente al trabajo premiado, y quemándose las demás.

Las obras no premiadas se devolverán mediante presentación de recibo que al efecto se librará en el acto de la entrega.

El trabajo premiado quedará de propiedad del autor, quien, al imprimarlo, entregará cien ejemplares á la Societat Econòmica.

En el caso de que dentro de un año á contar de la fecha de la adjudicació del premio, no se hubiese impreso el libro premiado, se entenderá que el autor renuncia á su propiedad, que quedará á favor de la Econòmica, la que podrá publicarlo en la forma que estime conveniente.

La Econòmica designarà el Jurado que debe calificar los trabajos presentados á concurso, resolviendo en definitiva dentro de los seis mesos siguientes á la terminació de aquél.

El plazo para la presentació de las obras en opción al premio de que se trata terminarà en 30 de Junio de 1910, admitiéndose en la secretaria de esta Societat, calle de San Severo, 5, principal, de tres á siete de la tarde en los días laborables.

El Presidente, El Vocal-Secretario,
Narciso Plà y Deniel José Puig de la Bellacasa

El Contracte del treball

El projecte de Lley sobre aquest contracte en sa part dispositiva diu així:

Artículo 1.º Quedan sujetos á las disposiciones de esta ley los contrats de trabajo que tengan por objeto la prestació retribuida de servicios manuales de caràcter econòmic.

Se exceptúan los agricolls, cuando no se haga uso de motors mecànics; los domèstics, los de aprendizaje y los que celebren les casas navieras con los tripulantes de sus buques.

Art. 2.º Pueden contratar la prestació de sus servicios los mayores de catorce anys; però los menors de edad necessitarán la autorización de sus representants legals. Los patrons contractants comunicaran á la Junta local de Reforms Sociales, dentro de les vinticuatro horas, los contrats de trabajo que celebren con menors de diez y ocho anys. La mujer casada, no separada legalmenté ó de hecho de su marido, necessitará de contratar y percepdr la remuneració de su trabajo la autorización previa expressa ó tacita del mismo.

Art. 3.º Los patrons y los obreros pueden contratar collectivament el trabajo, constituyendo entonces una personalitat distinta de los associats, que asumirà los derechos y las obligacions, exercitara les accions y quedará sujeta á las responsabilitats que se deriven del contrato.

Art. 4.º El contrato de trabajo se presume siempre existent. Cuando se consigne por escrito, està exento del imposto del Timbre y derechos reales. Cuando fuere verbal, salvo prueba en contrario, se entenderá acomodat alas prescripcions de esta ley, y para lo no previst en ella, á los usos y costumbres del oficio en la localidad.

Art. 5.º Son clàusulas nules y no obligarán á los contratants, aun cuando se incluyan en el contrato:

1.ª Las en que se estipula una jornada excesiva, á juicio del Tribunal competente.

2.ª Las en que se estipula un jornal que no sea remunerador, á juicio tambièn del Tribunal competente.

3.ª Las en que se accepte el pago total ó parcial del salario en especie.

4.ª Las en que se convenga para la percepció del salario plazo más largo que el de una quincena.

5.ª Las en que se pacte el abono del salario en lugar de recreo, taberna, cantina ó tienda, cuando no se trate de obreros empleados en esos estableciments.

6.ª Las que entrañen obligació directa ó indirecta de adquirir los artículos de consumo en tiendas ó lugars determinados.

7.ª Las que permeten retener del salario del obrero, en concepto de multa, más de la sexta parte del jornal.

8.ª Las que impliquen renuncia ó limitació de los derechos polìtics ó civiles de los contratants.

9.ª Las que constituyen renuncia por parte del obrero de las indemnizacions á que tenga derecho por accidentes del trabajo, perjuicios ocasionados por incumplimiento del contrato ó despido de la obra;

10.ª Todas las demás que impliquen renuncia de algún derecho consagrado á favor del obrero en las leyes generales ó en las especiales de protecció y tutela de los trabajadores.

Art. 6.º En todas las fàbricas, talleres y estableciments industrials ó mercantils en què se dé trabajo á més de 50 obreros, así como en las oficinas de les empresas que empleen el mismo ó mayor número de trabajadores, deberá collocarse en siti visible, en letra clara y con la firma del propietario ó patrono, ó del director ó gerente de la empresa, el reglamento de la industria, donde se especifiquen las condicions generales del contrato de trabajo, abarcando los extremos siguientes:

1.ª Exposició clara y precisa de les horas de principio y fin de la jornada de trabajo, y de los dies y horas destinados al descanso ó alimentació.

2.ª Instruccions para la limpieza de la maquinaria, aparatos, talleres y locales; tiempo y modo en que han de hacerse, y medidas de preventiò que han de adoptar-se.

3.ª Fijació de los dies de pago de los

jornals y de los de entrega de las obres per los obreros que trabajan á domicilio.

4.ª Prescripcions sobre seguridat é higiene, moralitat y orden en los locals de trabajo, e indicació pràctica de los primers auxilios que deben prestar-se á los obreros víctimas de un accidente, así com las precaucions más elementals para evitarlos.

5.ª Determinació de las multas en que incurriòn los contratants per las infraccions del contrato;

6.ª Todas las demás condicions legítimas que estimen oportunas.

Cuando en el taller, fàbrica ó estableciment trabagen mèns de 50 obreros, y cuando el número de los que sirvan á una empresa sea inferior, se entenderà que les condicions generales del contrato se acomoden á los usos y costumbres que rigen per el oficio en la localidad.

Art. 7.º Son condicions especiales del contrato de trabajo:

1.ª La determinació, tan precisa como sea possible en cada caso, del servicio contratuat.

2.ª La expresió de si el trabajo se ha de prestar per tiempo indefinido, per unitat de tiempo, para obra determinada, per unidad de obra ó per tareas.

3.ª El señalamiento de la cuantia y forma de pago de la remuneració convenida;

4.ª La estipulació eventual de realizar la obra ó de completar el servicio en un plazo determinat, así como la de trabajar en caso de urgencia ó en circunstancies anormales ó en horas extraordinaries, debiendo señalarse entonces el aumento de salario que en este caso percibirà el obrero, y que habrá de ser major en un 50 por 100, como minimum, al de cada hora ordinaria.

Cuando no consten les condicions especiales del contrato de trabajo, se e tarà á la costumbre local del oficio ó servici.

Art. 8.º Los contratants no estarán sujetos á otras multas ó correccions, por razón del contrato, que les expresamente estipuladas en el contrato mismo; y las que procedan, sólo se harán efectivas previo el consentimiento del interesado ó la sentencia firme del Tribunal competente.

Art. 9.º Cualquiera de les parts puede rescindir librement el contrato, denunciàndolo con ocho dies de anticipació, ó abonando á la contraria el importe del jornal correspondiente á los dies que transcurran desde el en que se denunció al en que se abandona ó retira el trabajo, hasta completar los ocho dies.

Art. 10. El contrato de trabajo podrá rescindir sin indemnizació:

1.ª Por muerte ó incapacitat física de alguna de les parts.

2.ª Por mutuo consentimiento.

3.ª Por fuerza mayor;

4.ª Por causa justa.

Seràn causes justas para el patrono: la infracció del contrato por parte del obrero, cuando no sea de las que den lugar á multa, ó cuando menos siéndolo con arreglo al artículo 8.º se negare el obrero á satisfacerla; la indisciplina ó desobediencia del obrero, y las injurias ó malos tractaments contra sus jefes ó companeros.

Seràn causes justas para el obrero: la infracció del contrato por parte del patrono, en les mismas condicions que el párrafo anterior determina; las injurias y malos tractaments por parte del patrono ó de sus dependents, y la modificació introducida per el patrono, sin su consentimiento, en las condicions generales ó especiales del contrato.

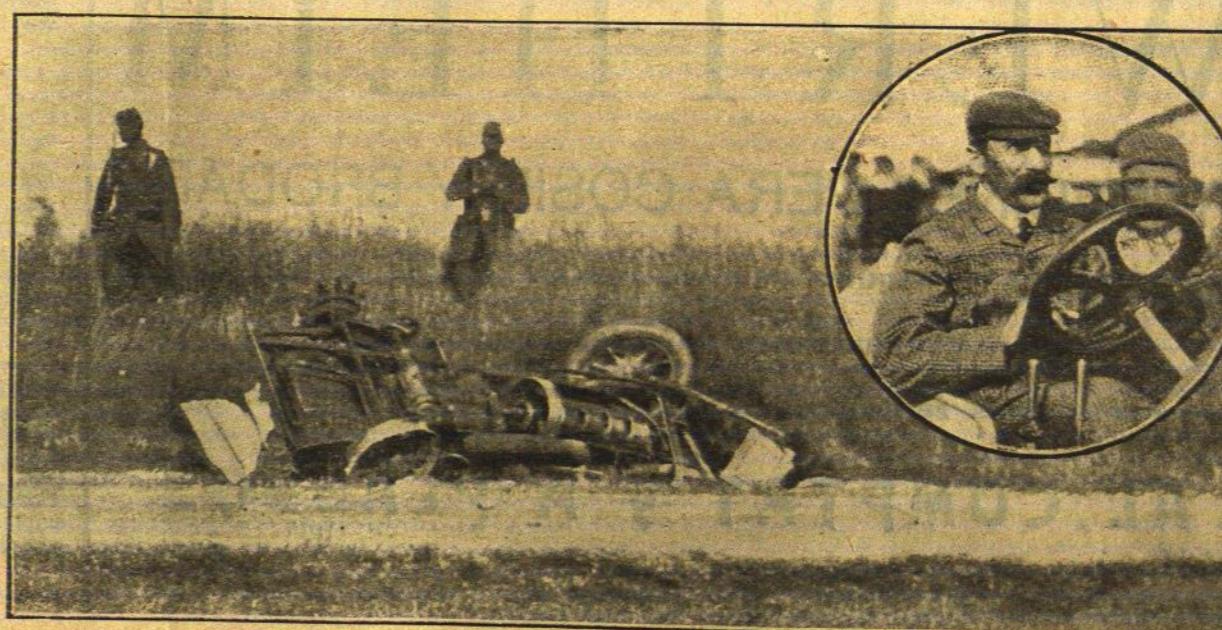
Art. 11. De les cuestiones que surjan con occasió de esta ley, conoceran los Tribunals industrials, donde les hubiere, y donde no, el juez municipal, con los adjunts.

Art. 12. La indemnizació que una parte deba satisfer á la otra per el incumplimiento de les obligacions contractades, se regirà, como todo lo no previsto en esta ley, per las disposicions generales de los Códigos civil y mercantil.

Moviment obrer y patronal

La setmana passada visità al Alcalde una representació de la Uniò Gremial, parlant de la conveniencia de resoldre la instancia que tè presentada sobre reforma de la lley del des-

INCIDENT DE LES CARRERES D' AUTOMOVILS DE DIEPPE

L'automobil després del incident.—Les víctimes.

cans dominical en el sentit de tenir obert fins a mitjdia.

La instància va passar a Governació y aquesta l'ha enviada als capdavs de secció per que informin sobre la part legal.

Els amos barbers han enviat la següent comunicació al Govern civil:

«Els abans firmats, amos de saló de perrueries de Barcelona, a V. E. ab el major respecte exposen:

«Que al publicar la lley del descans dominical, indicava que l'atencament de les perrueries sigüea des de les onze; però veient que en dita hora no hi havia temps suficient per servir al públic y en vista de l'importància de l'industria, y tant y necessari com el que mes, se promulgà que l'atencament fos a les dotze, tolerantse fins a la una, lo qual ve efectuantse a Madrid y demés capitals.

«Essent així que els firmants, per objecte de recompenyar per que els seus oficials tinguisen les 24 hores de descans setmanal, varen convenir tancar a la una els diumenges y des de mes de festa de l'any y així mateix se l's concedí un dia de festa al mes, abonantlos hi el jornal. Es just y equitatiu que a nosaltres els que hem procurat posar-nos dintre de la lley, buscant la compensació per nostres oficials, se'n vulgi igualar ab els demés estableciments que no han cumplit els compromisos contrauts ab nos oficials?

«Aquestes, Excm. Sr., son les condicions en que tenim a nostres dependents, y com desitjem seguir ab les mateixas per crèurels beneficis per abdits parts, supliquem de V. E. tingui en consideració lo que tenim exposat, doncs ens seria del tot impossible continuar en l'estat en que 'ns han collocat, doncs ens veyem obligats a mermar les condicions de que des de fa quatre anys venen disfrutant els esmentats oficials.

«Y considerant que 'ns sigui tolerar el tenir nostres estableciments oberts fins a la una, poguem defensar nostres interessos, doncs ens sapigut que en aquesta capital existeixen Circols aristocràtichs en els quals tenen ses perrueries, les que s'tanquen solament els diumenges a les dues de la tarda.

«En atenció, atemperantse 'ls inscrits y protegers per la rectitud y bon criteri de V. E. no duptem els atendrà en lo que creyem justa petició.

«Gracia que no duptem alcansar del recte procedir de V. E., qual vida guardi Deu molts anys.

«Barcelona, juliol de 1908.

Van incloses 44 firmes.

Carrers hont radican els estableciments: Rambles, carrer Pelayo, Rambla Catalunya, Passegí de Gracia, Granvia, dreta Portal del Angel, carrer Fontanella, plassa Urquinaona, Ronda Sant Pere, plassa del Teatre.

La societat d'obrers carreteros ha publicat un document a propósito de la vaga de la casa Aixelà, del qual n'extractem lo que segueix:

«La Sociedad de obreros carreteros de Barcelona y su radio siente la imperiosa necesidad de contestar á las distintas asociaciones de patrons carreteros de esta ciudad sobre sus acuerdos, tomados y publicados per la prensa local, acerca la casa Aixelà.

Dicen en su escrito los patrons que nosotros, los obreros, nos despedimos de ellos á veces sin acabar la semana: esto es verdad y no les queremos desmentir, pero sí tenemos que hacer constar que si alguna vez sucede algún caso de estos, es per culpa del patrono.

El patron Aixelà estuvo en su perfecto derecho al despedir tres de sus obreros, pero no es cierto que indujesen éstos á los demás á la huelga, sino que los demás compañeros sabiendo de cierto que aquel despidio llevaba un fin determinado, decidieron nombrar una comisió para presentar ó buscar un arreglo favorable para ambas partes, cosa que el señor Aixelà no quiso admitir, por lo cual hicieron causa común todos los obreros de la casa: desde aquells moments quedó la lucha entabllada.

No es debido á la violencia y amenazas de los huelguistes á los esquirols, el que se vean precisados á salir los carros de la casa Aixelà custodiados por parejas de policia; no queremos faltar al respecte á nadie, pero sí preguntamos cuantos obreros hay detenidos, á pesar

Origen dels manguitos de incandescència

Representan un progrés notable. El veritable precursor de l'incandescència, el veritable autor dels manguitos per aquesta, es un tal Frankenstein, completament desconegut.

En 1849, quan l'il·luminació per medi del gas està en els començaments, Frankenstein aplica l'incandescència a un teixit de xarxa no molt espessa, preparat-diu el mateix textualment—ab una pasta composta de parts iguals de greda o argila, magnesia calcinada y aigua ab goma aràbiga. Això obté un color roig-blanc intens.

En el privilegi que obtingué, descriu un invent com segueix: El teixit queda promptament carbonat; al poc temps el carbó crea y 's oxíxos terrosos persisteixen sols en forma de teixit primiu; el cono tarda en adquirir un color roig-blanc intens.

Indubtablement, aquesta es la mateixa forma original dels manguitos incandescents, que les investigacions del Dr. Auer Velsbach havien de posar en pràctica uns cinquanta anys mes tard.

Rellotje construït ab jonchs y branques d' olms.

de la vigilancia que se exerce, por coacciones?

A la protesta de las sociedades patronales acerca de los ataques y acusaciones hechas por nosotros en proclamas y reuniones, decimos que no queremos hablar hoy de la actitud del señor Aixelá contra nuestra sociedad, y hemos de hacer constar que la comisión llamada por la primera autoridad de la provincia, para que aceptase lo por ella propuesto, puede probar que tanto la primera vez como la segunda se hizo allí ninguna gestión para que pudiera darse el conflicto por terminado.

Dicen los patronos que ante la actitud recta del señor Aixelá están dispuestos a apoyarla y darle toda la fuerza moral y material, y más dicen que quisieran ver discutidas estas cuestiones serenamente sin agravio y ofensa para nadie: conste á los patronos de las diferentes asociaciones, que nosotros estamos dispuestos á discutirlas donde mejor les parezca, sea en mitin ó por medio de comisiones de ambas partes.

AURORA SOCIAL fa vots pera que prompte s'imposi el més perfecte esperit de justicia entre abdues parts litigants y poguem veure com's obrers referits tornan á pendre el treball.

CRÒNICA SOCIAL

Les Trades Unions

A Inglaterra aumenta de dia en dia el moviment sindical, habent assolt les *Trades Unions* una plenitud de vida que 'ls hi permet fer front a les contingències qu' esdevenen al obrer per causa de malalties, accidents de la vellesa, paro forçós, defuncions, vagues.

L' any 1906 el número de socis de les *Trades Unions* era de 2.106.283, senyalant un creixement de 218.460 sobre la darrera estadística.

Els ingressos signeren de 58.603,925 franchs y els gastos 42.966,900 franchs.

El fons de reserva era en 1905 de 120.202,650 y en 1906 de 129.963,400 franchs.

Institucions belgues

La notable revista «La Paz Social» ens dona compte de dues noves institucions filles de l' activitat del poble belga. Son la Oficina rural y la Oficina de les classes mitjies.

La primera té per objecte diferents serveys d' investigació agrícola y especialment la difusió d' aquells coneixements teòrichs y pràctics que més poden contribuir al floreixement de tant important ram de riquesa.

L' altra Oficina té per objecte un poderós medi de subsistència pera la petita industria.

Està dividida la institució en dos administracions: una de serveys d' ensenyansa industrial, professional y domèstica, agrupats baix el nom de Administració de la ensenyansa professional.

L' altra administració s' anomena Oficina dels oficis y negocis. Tindrà per objecte recullir tots els antecedents necessaris sobre la situació de la petita industria y el comerç al detall y sobre sa organització a Bèlgica y a l' Extranjer, tant en los tallers com del treball domèstich.

Disposició saludable

A Buenos Aires s' ha presentat un projecte de ley per la que s' prohibeix als més petits de 16 anys fumar en públic baix pena de 10 pesos o 2 dies d' arrest.

Queda també prohibida la venda de cigarros, cigarillos o tabaco a n' els noys que no tinguin aquella edat. Els contraventors sufriran una multa de 20 pesos nacionals.

«Qué'n diuen els higienistes espanyols d' aquesta llei republicana? ¿No seria convenient fer lo mateix a Espanya y podrían tal volta sustraure s' molts joves la tuberculosi, les malalties nervioses y cardíaca que produeix el prematur abús del tabac?»

Pensions als vells

Com varem manifestar ab anterioritat a Inglaterra la nova llei concedint als obrers retirats per la vellesa comensarà a regir el dia 1.º de Janer próxim.

L' edat tipo s' ha fixat en 70 anys y el de la pensió serà de 325 franchs anyals pe'ls solters y 488'80 pera una familia.

Els obrers inglesos estan, donchs, d' enhorabona.

Ley contra 'ls peresosos

La última llei expedida a Noruega contra els peresosos tendeix a lluir el país d' homes que visquin a expensis dels demés.

Un vago de professió, que no te medi honest de guanyar la vida, es conduxit a les pedres.

res nacionals, ahont se li dona treball; d' allí pot sortir y retirarse si el treball li sembla massa pesat; pero si s' converteix en carga pública en l' espay d' un any, se l' tanca en cases ahont el treball es obligatori y ahont se li treballant fins a tres anys, segons ho disposin les autoritats.

Congrés internacional de miners

Els obrers de les mines tingueren a París el passat Junt un congrés internacional.

Han signat tractats per la Federació els següents assumpts: 1er. Duració del treball (8 ó 6 hores diaries segons les condicions higièniques de les mines); 2n. Minimum de salari en els contractes col·lectius del treball. 3er. Lleis protectores del treball en les mines: prohibició del treball de la dona; exclusió dels noys menors de catorze anys en la superficie y de setze en el fons. 4t. Nacionalització de les mines. 5t. Retirs pera 'ls obrers sens mermar son salari. 6t. Mides de seguretat en les mines. 7m. Essent la Federació partidaria de la pau universal, proposa la vaga general en cas de guerra y supressió del combustible pera 'ls ferrocarrils y acorassats.

Gent que passa...

Durant el darrer mes de Juliol, visitaren les Cases Consistorials 250 turistes, classificats en la forma que s' expressa:

Francesos, 25; alemanys, 10; grechs, 1; belgas, 2; anglesos, 6; espanyols, 73; argentins, 6; bohemis, 2; italians, 1; austriachs, 2; uruguaiencs, 1; yanquis, 2; suïssos, 1; africans, 3. Ademés, 155 alemanys excursionistes.

Explosió

Comunican de Nova York que a la zona minera de Smitson (Estats Units) ha succehit una terrible catàstrofe en una mina de carbó.

Quan els obrers que traballen de dia anaven a rellevar als que traballen de nit, y en el moment en que baixaven a una galeria per l' «ascensor» ocorregué una formidable explosió de gas. Varen trencar les cordes del ascensor cayent 20 obrers al fons del pou.

Aquells y els que treballaven a les galeries quedaren enterrats.

Al sapiguerse la noticia, el poble y principalment les famílies dels miners acudiren al lloc de la catàstrofe y volien entrar a la mina per salvar a les seves famílies, però molts ja eren cadavres.

El número de morts trets de la galeria puja a uns 40 y a 120 els ferits.

**

Llegim en el periòdic manresà *El Pla de Bages* les següents y falagueres noves:

«En els exàmens de fi de curs de l' Escola Industrial de Roubaix, els nostres compatriots alumnes de l' Escola de Arts y Oficis de Manresa—

resa y pensionats del Estat, D. Bonaventura Dalmau, ha obtingut el segon premi en les assignatures de textos y mecànica, y el tercer en la de composició decorativa industrial; y a l' alumne D. Francisco Grau se li ha otorgat el tercer premi en textos y el tercer accésit en mecànica.»

Caixa de pensions

Durant la última setmana la Caixa de pensions pera la Vellesa y d' Estalvi ha rebut per imposicions la quantitat de pessetes 79.524 de les que 29.961 corresponen a primeres imposicions.

Els ingressos efectuats en les seccions de pensions y estalvi ab indemnisió en cas de mort, han ascendit a 3.915 pessetes. El total de pagos per reintegros d' estalvi y per plazos mensuals de pensió ha estat durant la setmana de 44.737 pessetes.

Mou acort

Els patrons forniers han dirigit una comunicació a l' alcalde, dientli que després de la reunió celebrada pera acordar una línia de conducta a seguir respecte al del descans dominical acordaren recomanar als associats concedir als obrers el descans dominical que se'nava la llei.

Tranvia en la costa de llevant

Es molt probable que a últims de aquest any o a principis del vinent se comenzi els treballs per la construcció d'un tranvia que enllassi les viles de Blanes y Lloret de Mar, deixant per després l' enllàs ab la vila de Tossa, y per més endavant l' arribar a la ciutat de Sant Feliu de Guixols.

Serán catalans els cabals pera la construcció y explotació del dit tranvia, rompent-se aixís el motiu de l' acció extranjera pera eixa classe d' empreses, acció que tant ens pèrjudica, puig xucla els nostres diners pera endur-sens en forma de dividends a fora de Catalunya.

P. R.

Guia de Manresa—publicada per «La Menorisa» en son butlletí anunciador dirigit per S. F. P. ab interessants dats sobre aquella ciutat y la Cardona.

PASSATEMPS

Pollastre rosill a l' alemany

Preparar una pasta espessa de greix amassat ab molles de pà y afegirhi una mica de sal y julivert picat. Ab la pasta, omplir el pollastre ja preparat. Cusirlo y posarlo a rostar ab foc regular, durant 15 a 18 minuts, ruixantlo ab greix. Empolvarlo ab sal y presentar-lo a taula, regat ab el sucre de la cassola rustidora.

Imp. carter Nou de St. Francesc, 17

SECCIÓ D'ANUNCIS

COLOCACIONS.—Se necessiten:

Mitj oficial barber pera Centelles.
Modistas.
Official sabater.
Officialas còtillyares.
Pantaloneria.
Officiala planxadora.
Torner metalúrxich.
Noy de 16 anys.

Meritori pera una farmacia.
Aprenent droguer.
Aprenentas confecció de roba blanca.
Aprenent 15 anys.
Mitj oficial sastre.
Practicant pera farmacia.
Retocadors fotografs.

NOTA.—Al objecte de no dificultar el funcionament de nostra oficina se fa avinent que aquesta únicament extindrà els seus serveys a les colacions consignades en el adjunt anuncii, lo que fem present á las personas que faitas de treball acudeixen a nostre domicili social al objecte de evitash la peruda de temps y las molestias inherents a una negativa involuntaria per part nostra.—Las cartas se dirigiran á la Oficina de colocacions.

Hores de despaig á la redacció: De 12 á 1 del mitjdia.

NOTA.—Nostres serveys pel carácter eventual de la majoria de colocacions no poden extrenders á las personas de fora de Barcelona, y en el cas de que alguna especialitat vingui á crear una excepció a n' aquella regla se'n's deurán fer les peticions personalment.

PELUQUERIA

A. SARRA

RAMBLA DEL CENTRO, I, ENTR.

Frente al Teatro del Liceo

BOLSA DEL TRABAJO.—Instalada en el Fomento del Trabajo Nacional.

Plaza de Santa Ana, 4.—OFERTAS:

Corredor merceria á Comisió.
Maquinista 25 duros mes.
Meritorio 15 á 16 años 15 pessetas mes.
Joven despacho merceria, 45 pessetas mes.
Meritorio de 15 á 16 años.
Tenedor llibros una hora diaria 50 ptas. mes.

(En la secretaría de la institución hay nuevas listas)

EL MEJOR Y MÁS AGRADABLE PURGANTE Laxante, refrescante, diurética, digestiva y depurativa TISANA DEL LABRADOR

Cura el restreñimiento, los catarrus, gástricos e intestinales, la tos, la bilis, los resfriados, los dolores ciáticos y neurálgicos; facilita la digestión, calma los calambres de estómago y vientre; es muy agradable al paladar; no fatiga al paciente.

En farmacias y Droguerías: Cartera con 2 paquetes, 0'50 pessetes; por correo' O'60.—Se admitem sellos

Depositario: AUSTRI, Vertrallans, 5, 3.—BARCELONA

HERPES (Brians)

La pomada y escencia anti-herpéticas de Botta preparadas por Botrell, curan de un modo prodigioso los herpes y demás enfermedades de la piel per inveterados que sean. Son tan eficaces las virtudes de estos remedios, que se han curado con ellos personas que tenian muy arraigados los herpes y que cada año tenian que tomar baños y aguas sulfurosa sin lograr su curación.—Único deposito:

Botica Botrell, calle Conde del Asalto, num. 52, esquina á la de San Ramón

WERTHEIM
MAQUINES PERA COSIR Y BRODAR
Especialitat: Máquina rotativa RÁPIDA, la mellor del món
Máquines pera totes les indústries.
Máquines rectilínees SEYFERT pera mitjas.
AL COMPTAT Y A PLASSOS
AVINYÓ, 9.—BARCELONA

EMULSION LOFFODEN

de aceite de hígado de bacalao con hipofosfites

preparada con aceite puríssimo procedente de las islas Loffoden (Noruega).

VENTA:

Farmacia Ferrer, Plaza del Angel, n.º 6.—BARCELONA
y en todas las Farmacias y Depósitos de Especialidades

CALLICIDA PIZÁ

emplasters y de los líquidos en general. Es económico, una peseta en todas y zapaterías.

Depósito general: Farmacia del autor, Plaza del Pino, 6. BARCELONA
Por l'30 ptas. se remite por correo certificado.

Extrira rápidamente, sin dolor ni molestia, los callos y durezas.

Es curioso: no motiva los inconvenientes de otros las farmacias, droguerías